

Krajské kolo Dejepisnej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá
11. ročník, školský rok 2018/19
Testové úlohy pre kategóriu D (8. ročník ZŠ a 3. ročník OG)

A monotematikus rész kérdéseit * jelöltük meg

1. * Csehszlovákia történetében egyetlen szlovák töltötte be a köztársasági elnök hivatalát. Írd le a nevét és vezetéknévét.

2. * 1969. január 1-től Csehszlovákia államjogi elrendezésében jelentős változás történt, amely a reális politikai életben csak korlátozott mértékben érvényesült. Írd le, milyen változásról volt szó.

3. * Olvasd el figyelmesen a szöveget, és a válaszíven egészítsd ki a hiányzó szavakat.

A Prágai Tavasz megnevezés alatt Csehszlovákia reformidőszakát értjük(A)....évben, amelyet ugyanabban az évben(B).....hónapban leállítottak.

4. * Figyelmesen olvasd el a szöveget és a válaszíven egészítsd ki a hiányzó szavakat.

A normalizáció időszakában Csehszlovákiában a társadalmat a titkosrendőrség ellenőrizte, melyet....(A).....neveztek. A független gondolkodás megnyilvánulásait(B)..... cselekvésnek nyilvánították.

5. * Az 1968 – 1989 –es években Csehszlovákia nevét a ČSSR/CSSZK rövidítéssel is írták, ahogy ez a jégkorongozók korabeli mezén is látható a múlt század 60-as éveiből. Írd le mindhárom betű jelentését.

- 6* Olvasd el a következő szöveget és javítsd ki benne a **3 hibát**. A vastagbetűs szavak és számok helyesek és nem változtathatók meg.

1989. november 17-én Prágában tüntettek a földművesek. 1989. október 16-án Pozsonyban / Bratislava tüntettek a diákok. Mindkét tüntetés beindította a SZKP/ KSSZ uralkodó párt bukását és a kommunista rendszer bukását Csehszlovákiában.

12. * Az erőszakmentes rendszerváltással kapcsolatban Csehszlovákiában 1989-ben a forradalom két megnevezést kapott. Mindkét megnevezést írd a válaszívre. Segítségül szolgálnak a kezdőbetűk.

13. * A kommunista rendszer bukása Csehszlovákiában több személyiség számára utat nyitott a politikai életbe történő visszatérésre, akik 1968 után „kegyvesztettek” lettek. A legjelentősebb közülük Alexander Dubček volt, aki ráadásul magas alkotmányos funkcióba került. Írd a válaszívre az intézmény megnevezését és a funkciót, amelyet 1989 után betöltött.

14. * Figyelmesen olvasd el a szöveget és írd a válaszívre a hiányzó szavakat.

A forradalmi változások újra felvetették Szlovákiában a nem kielégítően rendezett államjogi kérdéseket. Három évig tárgyaltak, majd a tárgyalásokat követően az akkori szlovák kormányfő (A).....és a cseh kormányfő ...(B).....közösen döntött az állam szétválasztásáról. A legerősebb politikai pártok képviselőinek döntését 1992(C)hónapjában jóváhagyta az állam legfelsőbb törvényhozó szerve.

15. * A Szlovák Köztársaságban minden évben, szeptember 1-én megemlékezünk az Alkotmány Napjáról. A válaszokat az alábbi kérdésekre írd a válaszívre.

- a) Melyik évben fogadták el az alkotmányt?
- b) Hogy nevezték azt a legfelsőbb törvényhozó szervet, melynek képviselői elfogadták az alkotmányt?

16. 1777 –ben a felvilágosult uralkodók területünkön oktatási reformot valósítottak meg. Milyen latin megnevezés alatt ismert az említett reform?

17. A francia forradalom eseményei közül válaszd ki azt, amelyik korábban játszódott le.

- a) a jakobinusok leállítása vagy a Közjóléti Bizottság uralma
- b) a király és királyné kivégzése, vagy a jobbágyság megszüntetéséről szóló Nyilatkozat elfogadása

18. 1799-ben első konzul lett, majd 1804 –ben császárrá koronázták. Írd le a jelentős európai történelmi személyiség nevét. Segítségül szolgálnak a személyiség nevének kezdőbetűi.

19. Olvasd el az alábbi szöveget és találd meg benne a **négy** hibát. Írd le ezeket a válaszívre és írd le a helyes változatot is. A vastagbetűs szavak helyesek és nem változtathatók meg.

***Olaszország** területe **négy** részre volt osztva – Piemont-i és Szicília-i szabad fejedelemségre, a Habsburgok által uralt területre, pápai államra és a francia Bourbonok által uralt területre. Kiemelkedő személyiség volt abban az időszakban Giuseppe Maseratti, aki megalapította a **Fiat** **Olaszország** nevű mozgalmat.*

20. Figyelmesen olvasd el az alábbi szöveget és írd a válaszívre a hiányzó szavakat.

A(A).....melletti ütközetben a hadseregek képtelenek voltak gondoskodni sebesültjeikről, amelynek hatására a svájci(B)..... a Vöröskereszt megalapítására tett javaslatot. A ... (C).....-ben tartott konferencián 1864-ben minden ország kötelezte magát, hogy tiszteletben tartja a vörös kereszt jelét.

21. Figyelmesen olvasd el a szöveget és írd a válaszívre a hiányzó szavakat.

Az USA-ban jelentős különbségek voltak az ... (A) államok között, ahol jelentős volt az ipar és a déli államok között, amelyekben mezőgazdasággal foglalkoztak. Az ottani gyapotültetvényeken(B).....dolgoztak, akiket Afrikából hurcoltak oda. Az államok közti ellentétek kiéleződtek, amikor Abraham ... (C).....lett az elnök és ez polgárháborúhoz vezetett az(D).....-ös években. A háborúban a déli államok, amelyek megalakították az ún.(E)..... vereséget szenvedtek.

22. A 19. században fejlődésnek indult a tudomány és bővültek a tudományos ismeretek, amelyek sok jelentős feltalálást eredményeztek. Az alább felsorolt találmányokhoz írd a tudós nevét (elég a vezetéknev), akihez fűződik.

- a) elektromágneses sugárzás elmélete
- b) sejtosztódás
- c) genetika megalapozója
- d) kémiai elemek periódusos rendszere
- e) radioaktív sugárzás

23. Melyik három állítás **nem érvényes** a szlovákok helyzetére 1780 körül?

- a) Az evangélikusok latin nyelvet és bibliai cseh nyelvet használtak a templomban
- b) A szlovákok egy közös nyelvet beszéltek.
- c) A nyelvhasználat a vallás szerint különbözött.
- d) A katolikusok a templomban csupán a nép nyelvét használták.
- e) A szlovákok nem beszéltek egy közös nyelvet.

24. A szlovák nemzeti mozgalomban három generáció ismerhető fel. A válaszíven fel vannak tüntetve az egyes időszakok, amelyekben két generáció munkálkodott. Sorold a feltüntetett évekhez a megfelelő generációt a legkiemelkedőbb vezetőjük vezetéckneve alapján.

25. A szlovák nemzeti mozgalom felsorolt képviselőihez írd a műveiket. A válaszívre írd a megfelelő betűt, amellyel a művet megjelöltük.

Anton Bernolák, Ján Kollár, Ľudovít Štúr

- A) Jazykovedno-kritická rozprava o slovenských písmenách
- B) Náuka reči slovenskej
- C) O literárnej vzájemnosti mezi kmeny a nářečími slavskými

26.

A képen egyik ismert szlovák pap és hazafi mellszobra látható, aki a Matica slovenská alapítója is volt.

Válaszolj az alábbi kérdésekre:

- hogy hívták? Elég leírnod a vezetéknevét.
- milyen tisztséget töltött be a Matica slovenskában?
- melyik évben alapították meg a Matica slovenskát?
- melyik évben tiltották be a Matica slovenskát?

27. Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget és írd a válaszívrre a hiányzó szavakat.

Ismeretes, hogy mi történt 1918. 10. 28-án, de ha a történelemben visszatérünk 11 évvel és egy nappal korábbra, akkor abba az időszakba kerülünk, amelyben Magyarország minden lakosának az egyetlen....(A)..... nemzethez kellett volna tartoznia. Ennek a brutális ideológiai bizonyítéka volt a lövöldözés is(B).....szlovák faluban. Az áldozatok emlékművét a képen láthatod. Ebből a faluból származott(C)....., pap és politikus, akit meggyőződéséért be is börtönöztek.

Autori: Mgr. Ľuboš Paller, Mgr. Štefan Podolinský, Mgr. Lenka Truchanová

Recenzent: Mgr. Anna Žideková

Preklad: Ing. Veronika Zsideková

Vydal: IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, 2019

Vydal: IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, 2019